

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill. Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŐS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRUNOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utóza 49. szám.
---	--	--	--

A sajtószabadság védői.

Debrecen, augusztus 23.

Az ellenzéki taktika unalmas sivársága egyszerre meglevenedett; a sok sikertelen incidensgyártás után — hirdetik ők — végre van itt valami, amiből lehet botrányt faragni. „ANap” című bulvár-újság esete ez, amely újságtól a főváros közigazgatási hatósága az utcai elárúsítás jogát egy 1897. évben kelt és mindaddig, míg meg nem változtatják, törvényerejű miniszteri rendelet alapján megvonta. Ezért a megvonásért próbál az ellenzék graváment kovácsolni a kormány ellen és incidenst gyártani a parlament munkájának további megakasztására.

Nem akarunk ezuttal a közszabadságok kérdésének elméleti fejtegetésébe bocsátkozni, csak arra akarunk rámutatni, hogy az obstrukciós harcosoknak, akik most új robbantó anyagot vélték fölfedezni a főváros polgármesterének intézkedésében, de hogy is fáj a sajtószabadság. Tisztelettel kérdezzük: ha a jelenlegi ellenzéknek olyan sérelmes ez a miniszteri rendelet, miért nem változtatta meg, amikor mint koalíció, többségben és kormányon volt? Ehhez nem kellett volna nagy előkészítő munka, nagy parlamenti nekifeszülés. Hisz csak rendeletről volt szó, amelyet egy tollvonással, egy újabb miniszteri rendelettel hatályon kívül lehetett volna helyezni. Oly csekélység ez, a melyre minden versengés és viszálykodás közepette is bizvást ráérhettek volna.

A nő.

Irta: ELEK VIDOR.

„Endrének tetszett a nyári lakása. Gondolta, jól fogja eltölteni itt a nyarat. Kellemes lesz az este, meg a reggel, napközben ugyanis benn robotol a városban, dolgozik. Ugy gondolta, okosan tette, mikor felmondta a városi lakását és beleköltözött ebbe a villafaluba.

Nem egyedül lakott a házban, csak egy szobát bérelt. Hogy kié a villa, kikkel van egy földél alatt, nem is tudta, mert nem ő vette ki a lakást. Az első este elmúlt, kicsomagolta a holmiját, összerendezkedett egy kisé, mert mindig csak akkor szedte rendbe a dolgait, ha hurcolkodott.

Kinézett az ablakon, belelátott a nagy sötét kertbe, ahol zugva hajladoztak a fák. — Kinyitotta az ablakot, szivta a hűvös, jó tiszta levegőt, azután lefeküdt.

Nem volt még későn, nem volt szokása neki a korai alvás. Nyitott szemekkel hánykolódott. Egyszerre valami gyenge hegedűszót hallott. Figyelt. A szomszédos szobában hegedültek. Szép futamok vibráltak a levegőben sietős szenvedéllyel, majd lágy, epekedős zene következett. Endre odanyomta a fülét a falhoz és tisztán, kifogástalanul hallott minden árnyalatot a zene legfinomabb niánszeit. Sokáig feküdt ebben a zenei szendergésben, de mikor egyszerre erősebb dal csendült meg, felriadt, felkönyökölt az ágyban és gondolkodott. Érdekelte rettenetesen, ki

Ha ugyan akarták volna.

De a koalíciónak eszeágában sem volt ez. A rendeletet, amelyet azelőtt sérelmesnek tartott, a maga idejében nyugodtan érvényben hagyta. Sőt egyebet is cselekedett. Olyan módon lépett fel a törvényhozás terében, amire azelőtt sohasem volt eset. A parlament tanácskozó termében egyetlen védő hang nélkül gyalázták az egész sajtót s az antiszurnalizmus a koalíció parlamentjében valósággal orgiákat ült.

És ugyancsak a koalíció igazságügyminisztere hívta össze azt a sajtó-reform-anakétet, amelyben a „szabadság és szabadoság” megkülönböztetésének jelszava először hangzott el s amelyben az illetékes véleményét képviselők azt az álláspontot foglalták el, hogy a sajtószabadság elvének a megóvása mellett kell valamit tenni az egyéni becsület védelmére és az egyre nagyobb mérvben mutatkozó sajtóeldurulás megakadályozására vagy üldözésére.

Annak a politikai tábornak, amely ezeket cselekedte, nincs joga most veszedelmét kiáltani, amikor semmi sem történik a sajtószabadság veszélyeztetésére s a konkrét eset fennálló törvényes rendelkezésen alapuló intézkedés. Nem beszélünk sokat, csak a mai ülésre mutatunk rá, amelyen Polónyi Géza fujta meg a szabadságharcra szólító kürtöt, az a Polónyi Géza, aki koalíciós igazságügyér korában „az én éjjel-nappali ügyészeim” intézményét teremtette meg.

az, aki olyan elbájolóan játszik és újra lázas kíváncsisággal figyelt. Nehány pillanatra megszakadt a zene, halk, lányos szavakat hallott, de nem értette meg, mit beszélnek. Ujra felhangzott egy szivreható, lelkethasogató, — meleg melódia, melyet kedves zümmögéssel kísért valami kellemes lányhang. Ekkor olyan ná vált a köztük lévő fal, mint egy finomhálóju, remekszövési szita, úgy ömöltek rajta át idegaltató finomsággal az átszűrődő hangok. Endre egészen elbűvölten pihent párnáin és ittasultan érezte.

Azután csend állt be, hosszú, néma, üres csend, ami akkor jön, mikor szükség van rá, amikor mámoros az ember lelke és ringatózik egy elképzelt világban, mikor beteg a lélek és beáll a csend, hogy ideje legyen a gyógyulásra és érezze, hogy nem akar meggyógyulni így akar lenni, így akar maradni, mert — így jó.

Folyton motoszkáltak a fejében az elmult akkordok, olyan volt a lelke, mint egy bus ércharang, ami az ütések után fájdalmas visszariánással, bugó kívánczossággal csendesen zug. És a sötétségben, a vágyakozás termő feketeföldjében megrajzolódott egy lányarc, finom, metszett, aki szívvvel muzsikál, lélekkel hegedül. Leejtette a fejét a párnára és elaludt ezzel az arccal a gondolatában, ezzel a gondolattal a belsejében.

Későn ébredt fel reggel, besietett a városba. De zsibbadtnak érezte magát, kábultan fáradtnak, mert zsibongott fejében kiverhetetlenül, odaszálottan az éjjeli melódia. Nem

Az ellenzék fiaskója.

A képviselőház ülése.

Az ellenzék ma A Nap ügyével húzta ki az ülést, borzasztó dolgokat akart csinálni a kormánynak, zárt ülést kért és kudarcot vallott. A kormány és a munkapárt látva az időlopásra irányuló készülődést, ott hagyta az ellenzékot, amely elképedve látta tervét megsemmisülni.

Tudósításunk az ülés lefolyásáról a következő:

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést és bemutat három feliratot az általános választói jog érdekében.

Ráth Endre javasolja, hogy a kérvények más-más bizottsághoz utasítsanak. Husz képviselő névszerinti szavazást és annak holnapra halasztását kéri. Elnök így mondja ki a határozatot.

Megint a Napért.

Elnök jelenti, hogy hét képviselő, Bakonyi Samu, Polónyi Géza, Hock János, Ráth Endre, Kun Béla, Huszár Károly és Papp Zoltán engedélyt kértek tőle, hogy napirend előtt felszólalhassanak A Nap utcai árusításának eltöltése tárgyában. Mint-hogy az ő felfogása szerint a bejelentett napirend előtti felszólalás oly természetű, a melyre az interpelláció van előírva, mint-hogy tulajdonképpen a kormány felelősségre vonásáról van szó, továbbá mivel napirend előtti felszólalás csak oly tárgyban engedélyezhető, amely más formában mint napirend előtt nem hozható szóba, én az illető képviselők kérését megtagadtam. (Helyeslés jobbról.) Az illető képviselők ezzel

tudott megszabadulni a zsongó zümmögéstől.

Este nem találkozott megint senkivel sem a házban. Hozott magával a városból hideg vacsorát, elfogyasztotta, majd beleült egy széles, kényelmes karosszékebe. Maga elé tette az újságokat, olvasni akart.

Aközben, hogy böngészte a híreket, újra megcsendült a tegnapi muzsika. Most már ideges elett, félőn izgatott, kíváncsi, érdekelte nagyon, ki a szomszédja. Még egy ideig át-hangzott a zene, azután elhallgatott.

Endrének megfájdult a feje, lefelé indult a kertbe, úgysem járt még ott.

Sötét volt, meleg, tikkasztó nyári est, fuldoklón bágyadt, mikor az ember kapkod a levegő után, és minden lélegzetvétele olyan vontatott, hogy szinte látszik, hogy jobb szeretné be sem venni a levegőt. — Leült egy padra és olyan fáradtnak érezte magát lecsüngő tagjaival, mint egy egész napon át robotoló munkás. Pedig ez a fáradtság nem a munkában való kimerülés, hanem elernyedés, tetterőnélküliség volt.

Átengedte a testét a pihenésnek, de agya szünetlen, szakadatlan arra a valakire gondolt akit most már a második stén hallott, ismert a falon át.

Hideg légáramlat csapta meg az arcát, lehült a levegő és uszott a légtérben valami kasszált fü illat száraz, átható, betolakodó, erős széna szag. Egyszerre lépések hallatszottak csendes, jövő léptek. Majd meglátott a sötétben egy körvonalas női alakot, magasat, kar-

2.

szemben a Házhoz felebbeznek. Kérem tehát egyenként, hogy a Ház megadja-e a felszólalásra való jogot.

Először Bakonyi Samura teszem fel a kérdést. Akik megadják a felszólalásra való jogot, sziveskedjenek felállni.

A baloldal feláll.

Felkiáltások jobbról: Auf! Auf!

Batthyány Tivadar gróf: Lesz még neder. is! (Zaj.)

A többség sem Bakonyinak, sem a többi képviselőnek nem enged meg a napirend előtti felszólalást.

Erre az ellenzék zárt ülést kérő ivet ad át az elnöknek.

Elnök jelenti, hogy husz képviselő zárt ülést kért. Ezt elrendeli és felhívja a karzatok közönségét, hogy hagyje el helyét.

A zárt ülés.

öt perc szünet után megkezdődött a zárt ülés.

Elnök megnyitja a zárt ülést.

Beck Lajos: Kérem a tanácskozási képesség megállapítását. (Zaj.)

A Ház nem tanácskozásképes, csak harmincötven vannak, de közben tíz-tizenöt munkapárti bejön s így a Ház tanácskozásképes lesz.

Lovász Márton: Komédiáznak! (Zaj balról.)

Bakonyi Samu: Atöbbség a tanácskozás komolyságát úgy fogja fel, hogy a sajtószabadság tárgyálása elől a folyosóra megy. A sajtószabadság az alkotmány palládiuma. Budapest polgármestere ezt nem méltányolja. A Nap kolportázsának elvonása által belegázolt a 48-iki törvény szellemébe. A kereskedelmi miniszter folytatta a sajtó elleni támadást, mert eltiltotta a pályaudvarokon A Nap árusítását. Vegye tudomásul a kormány, hogy a végsőkig elszánt, elkésereedett küzdelmet fogunk folytatni a sajtószabadság védelmére. A miniszterelnök tegnap közjogellenes fejtegetése lehetetlenne teszi, hogy napirendre térjünk az eset fölött; fájdalommal eltévelyedés az, melybe a miniszterelnök beleesett. Fából vaskariká az állítás, hogy A Naptól csak az elárulás könnyebb módszerét vették el, de a szabadságot meghagyták arra nézve, hogy bélyegek és címszalagok alatt küldesse a lapot. Ez az állítás üres mentegetőzés és Plátus kézműsása a sajtószabadság lebontásának bűnté alól. (Taps.) Rendőri felügyelet a sajtóval szemben abban az értelemben lehetetlen, hogy a sajtótermék tartalma tar-

tozzék a policei alá. Ez meghamisítása a 48-iki elvnek. A polgármester a pornografikus irások utcai árusítását nem tiltotta be, világos tehát, hogy a Nap kolportázsát tisztán politikai gyűlöletből vonta el s így a legélesebb ellenállásra egyenesen felhívta azt a 48-as pártot, mely a dicső ősök alkotásait az önző kormányhatalom közpredájává tenni nem engedi. (Taps. Mozgás a jobboldalon.) A miniszterelnök különbséget tesz nagy sajtó és kis sajtó között.

Eitner Zsigmond: Ők csak a nagy sajtó szeretik a szájukban!

Bakonyi Samu: Az utcának is joga van ahhoz, hogy szerény fillérével mindennap hozzájuthasson a mindennapi olvasmányához, ezért a kolportázs elvonása az utca népét is mélyen sérti. (Taps.)

A miniszterelnök visszaállítja a cenzurát, III. Napoleont utánozza. Tisza István éppen így erőszakoskodott. Ezt a parlamentet fel kell oszlatni, majd a népparlament hozza meg és védi meg a népjogokat.

Kende Péter: A munkapárt nem találja szükségesnek a zárt ülést, azért nem vesz részt benne. (Azok a munkapártiak, a kik benn maradtak s a miniszterek is, szintén kivonulnak.)

Polónyi Géza: Követeli, hogy a miniszterek jöjjenek be. Éppen az igazságügyminiszternek az újságírók banketjén mondott beszédét akarja beállítani a most történt esetről. Kéri az elnököt, hívassa be a minisztert. A kormány távozása az alkotmány arculcsapása.

Elnök Polónyit rendreutasítja. A zárt ülést határozni nem lehet, ezért nincs joga a minisztert berendelni.

Polónyi Géza: Akkor nincs értelme a zárt ülésnek. — Kéri a miniszter behívását.

Elnök megtagadja a kérést.

Ráth Endre kéri, állapítsák meg, tanácskozásképes-e a Ház?

Elnök: Ez azoknak a dolga, akik a zárt ülést kérték. (Nagy zaj. A baloldalon a padokat verik.)

Elnök elrendeli a képviselők megszámlálását, majd kimutatván, hogy csak harmincegy képviselő van jelen, az ülést felüggeszti.

Kende Péter: A többség is hive a sajtószabadságnak, de itt arról nincs szó.

Kudarc.

E nyilatkozat után a többség kivonult a teremből.

Polónyi Géza kifogásolta a többség és

a kormány távollétét, miközben az elnök egy kifejezésért rendreutasította. Polónyi azután a tanácskozási képesség megállapítását kérte, mire kiderült, hogy csak 31 képviselő van jelen. A szünet után újból s azután még egyszer kérték a tanácskozási képesség megállapítását, de mindig csak 31 képviselő volt jelen, úgy, hogy a tanácskozásra szánt idő lejárván, zárt ülést tartani nem lehetett.

A nyílt ülésen azután megállapították a napirendet, mire az ülés két órakeret véget ért.

Kivándorlás és bevándorlás a debreceni kamara területén.

Az éves jelentés adatai.

II.

Hogy a kivándorlásra való csábítás és az utlevél nélküli jogosulatlan kivándorlás, mely óriási mérveket öltött, annak bizonyítására bátorodom közölni, hogy a munkácsi m. kir. határszéli rendőrkapitányság, melynek hatósági területe csupán Bereg vármegye két járására, továbbá Munkács és Beregszász rendezett tanácsu városokra terjed ki, a kivándorlási törvénybe ütköző büntetendő cselekményekért az 1910. év folyamán 345 — egyént büntetett meg.

A kivándorlás további szociális vonatkozása okául tekinthető továbbá oly munkás jóléti, társadalmi vagy állami intézményeknek a hiánya, amely munkásosztályunknak sajnosan beismert alacsony műveltsége, tehát intenzív támogatásra s vezetésre szorultsága mellett a munkás és munkaadó összehozása, illetve a munkaalkalmak nyilvántartása s a munkással leendő közlésével hivatásszerűen foglalkozni.

A kivándorlás floszolt okai egyszersmind utmutatásul szolgálnak arra, hogy a kivándorlás megszűnése csupán közgazdasági életünk összetettebbé tétele, azaz az östermelés mellett az állandó munkát, magasabb munkabért s a hazai és amerikai értékviszonyok közötti aránytalanságot fokozatosan megszüntető gyári és házi-iparnak kifejlődése s az östermelés belterjességének fokozása — különösen a proletár elemeknek ingatlan földbirtokhoz juttatása — alkalmas, amely utóbbi a hazához való tartozandóság érzetét és a visszavándorlás ösztönét is legjobban táplálná.

(A visszavándorlás.)

Ezen általános oknak a visszavándorlásra való hatását volnának hivatva fokozni a szintén nem kicsinyelendő, de önmagukban véve — szerzett tapasztalataink szerint — feltétlenül már a fizikai lehetőségek miatt is eredménytelen policiális intézkedések, továbbá az alkalmas népjóléti intézmények.

A visszavándorlás általában véve állandóan és egyenletesen folyik rendszerint, mert a kivándorló 2—3 ezer korona megtakarítása után rendszerint visszatér hazájába, hová érzése állandóan vonza, hogy munkájának gyümölcsét megfelelően elhelyezze s hozzátartozóit viszont lássa. Hála Istennek a felvidék kivándorlói közül nagyon csekély azoknak a száma, akik nem a visszatérés szándékával távoznak s akik a hazára nézve véglegesen elvesztettek tekinthetők.

Az egyszer Amerikában megfordult kivándorló azonban — s ez a kivándorlás kérdésének legvigasztalanabb oldala — nem találja magát a hazai kicsinyes, a szabad mozgást minden lépten-nyomon korlátozó intézmények és egyszerűbb életviszonyok között, hanem visszavágyik és visszatér az egyéni jólét és boldogulás nagyobb quantumát nyújtó új hazába, honnan csak munkaerejének csökkentével produktív képességét elveszítve tér ismét vissza.

A kivándorlás megszüntetésére vonatkozólag mondottak megerősítéseként tapasztaljuk azonban, hogy mindazon esetben, ha Amerikában a gazdasági viszonyok a legkisebb zavart tüntetik fel, — nem is említve a visszavándorlást oly nagy mérvben felszökötteszt s a kivándorlás 60%-al csökkentett 1906. évi gazdasági válságot — a visszavándorlás fel-

csut. Közéledett feléje, de őt nem vette észre, odaért a padhoz és leakart ülni. Ekkor megérezte Endrét és szótlanul félrehúzódott. Hang nélkül, mert nem is gondolt rá, de mégis belsejében elkészült arra, hogy találkozik ezzel az emberrel, a szép, látásból ismert férfivel. Tegnap látta jönni az utcán hazafelé és megcsodálta egészséges, jól megtermett szoszédját. Endre önkéntelenül megfogta a lassan távolodó női kart és így összeismerkedtek.

Ugy beszéltek egymással, mintha régi ismerősök volnának. Erzsinek furcsa volt a megismerkedésnek és a módja, a késői találkozás, mikor ő kiszökött a hálószobából, hogy kedvére ábrándozhasson, háborítatlanul s ekkor imé elbetoppan egy férfi, egy férfi, akinek lelke van, akl érez. Csak egy fájt neki, hogy Endre úgyimádja a zenét, azt a hegedű szavát, amit áthall esténként és a miről azt hiszi, hogy az ő műzsjakája. — A szép hegedűlést szereti benne, ez okvetlenül szükséges alkotó szeretetének. Pedig ő nem is tud játszani, hanem a nővére játszik. Szerencsétlennek érezte magát, hogy nem ért a zenéhez, ahhoz a művészethez, amelyért a fiu rajong. Tudta, hogy benne ezt a tudást, ezt a lélekre hatást szeretné meg benne Endre és szerencsétlennek érezte magát, mert félt, remegett attól a gonodolattól, hogy nem szeresheti meg ezt a szépnék ígérkező, forró szeretetet.

Sokáig beszéltek és nem tudtak elválni. Ott ültek a sokat kifejező feketeségben, a levegőben illat terjengett, hogy megreszket-

tette a mohón kitáguló, szívó orrcimpákat. A fűdő tele lett az erő nyár kezdődő perzselésével. Némán megszorították egymás kezét. A fiu arra kérte, játssa el holnap este pontosan ebben az időben a ma esti meleg melódiát, ott a vékony fal mögött, neki válaszul, neki életörömmel. A leány, aki nem merde megmondani az igazat, aki tudta, hogy megcsalja a fiut, ha igent ígér — megígérte. Alarcot vett magára, hogy olyan tökéletes legyen, amilyennek a férfi akarja. A nő átférmálódott az emberhez, mástól, a nővértől pótolta azt, ami a szeretethez való szükségesből hiányzott neki. Vagy csupa büszkeségből, mert Erzs büszke volt, mert lány volt. A nő minden érzése a fiu fölött, az asszonyiság minden vágya a férfi birhatóságért legyőzte benne az őszinteséget, az igazmondást. Érezte, hogyha azt mondja annak a fiunak: Endre, én nem tudok lélekfázóan játszani, nem engem hallott, hanem a nővéremet, akkor azt a fiut átfutja valami csalódó ütés és lecsappan a vágya, a szenvedélye, az ébredő, felkorbácsolt szeretése és elvész számára egy ember, egy darab szeretet, egy csepp az életből.

Elvált a fiutól és bement a hálószobába, leborult a már alvó nővére ágyához és zokogva kérte, összekulcsolt kézzel könyörögte, hegedülje el másnap azt a dalt, amivel megkapja az erős, férfias, meleg szerelmet, egy női hazugságra épített, de lelki, belső, igaz vágyakozást tartalmazó éltető szeretetet.

tünően emelkedik, amint azt az 1910. év utolsó negyedében is tapasztaltuk, amikor is a legtöbb visszavándorló a munka és kereseti viszonyok rosszabbodását jelölte meg visszatérése okaként.

Az ilyen alkalmak aztán azok, amelyet az államnak Amerikában áldozatok árán is fentartandó szervezetei után a visszatérés feltevének megadásával, illetve anyagi eszközeinek nyújtásával, a visszatérés vágyának felkeltésével s az idehaza reájuk várakozó — a kivándorlási vagy véderő törvénybe ütköző büntetendő cselekmények miatt megtorlás engedésével — eredményesen fel lehetne használni a visszavándorlás szervezésére.

Általában véve — a minden egyébben (kivéve az amugy is értetlen legrosszabbakat) természetesen meglevő honvágyra alapító, a hazához s egymáshoz való tartozandóság érzését ápoló s a kivándorlót új hazában is lépten kísérő állami tevékenység lát-szik az egyetlen biztató bázisnak, amelyen egy esetleg a magyar állam területén kívül fekvő véletlen körülmény hatásaként a megoldhatatlannak látszó kivándorlás kérdése megoldást talál.

(A galíciai bevándorlás.)

Mindazonáltal munkabíró, erőteljes kívándorlónk helyén lézag nem marad az ország népességében. Jön Galiciából, Romániából, Oroszországból helyébe értéktelenebb, munkátalan és első generációban a kultúra befogadására alkalmatlan elem.

Erről — és általában a bevándorlásról — László Ferenc határrendőrkapitány a következőleg emlékszik meg jelentésében:

Hivatalos tapasztalataim szerint a bevándorlást két osztályba sorozhatjuk.

Az első és nagyobb a Galiciából bevándorló leginkább erdei famunkásoknak, házi cselédnek és iparos segédnek a beözönlése, kiknek itt tartózkodása rendszerint csak ideiglenes munkaalkalmakhoz és évszakokhoz kötött természetű, mely közgazdasági szempontból, — tekintve, hogy a közbiztonsági és közrendészeti szempontból aggályos elemek a határrendőrség által már vagy a belépésben akadályoztatnak meg, vagy pedig később kiutasítottak (a munkácsi m. kir. határszéli rendőrkapitányság az 1909. év folyamán 626 ily aggályos külföldit távolított el) — előnyös, mert a kivándorlás által okozott munkahiányt sokkal olcsóbb munkaerővel pótolja, mint ahogy az Amerikába átvándorolt munkaerő ottan értékesül.

A bevándorlás másik s ugy a köz-, mint a magánérdek szempontjából veszedelmes — ága az Oroszországból és Romániától határsági nyomás folytán Galicián át beszivárgó vagyontalan, műveletlen, erkölcsi szempontból megbízhatatlan, az ipari, mezőgazdasági s általában s fizikai erőfelfejtással járó munkától irtózó, határozott foglalkozással nem bíró, de mindennel foglalkozó elemnek titkos beszivárgása.

A galíciai bevándorlás a határszéli rendőrkapitányságok területén ez idő szerint majdnem teljesen szünetel, ellenben a határszéli részeken belül, hová a határrendőrség működési köre ki ne mterjed, napjainkban is állandóan folyik.

Miután értesülnek, hogy mely terület az, ahol zavartalanul megteremthetik káros működésüknek központját, most már a határrendőrség által védett területet elkerülve, egyenesen az ország belsejébe törnek, hol a hatóságok nagymérvű és sokoldalú elfoglaltságuk miatt nem képesek őket intenzív ellenőriztetni és szükség esetén példásan megrendszabályozni. Hiszen a legmagyarabb vármegyénk egyike: Szabolcs megye szinte hemzseg már tőlük és nemcsak az ország székesfővárosában: Budapesten, hanem még a kálvinista Rómában: Debreczenben sem kelt már feltűnést sajátos öltözetük. Igaz ugyan, hogy az ország belsejében tanyát ütött bevándorlók ez ideig nem mutatkoztak veszedelmeseknek, de méltán tartok tőle, hogy idővel itt is hátrányosan változik a helyzet.

Mindent egybevéve, kívánatosnak látom, hogy a további e nemű bevándorlás a lehető legradikálisabb módon és teljeseen visszaszorítsák. És pedig nem csupán a határrendőrség által védett területekn, hanem ép úgy az ország belsejében is.

Gör. kat. magyar püspökség Debreczenben.

Felségfolyamodvány a királyhoz.

Agörögkatolikus magyar egyházköz-ségek nagyküzdelmében a debreceni egyház most hatalmas előrevivő lépésre készült. Jóság és nagy kérését külön görögkatolikus magyar egyházmegye és püspökség felállítása iránt a legfelsőbb fórum, a felség elé viszi. Felségfolyamodványában rámutat mindazokra az okokra, amelyek egyházi, hazafias és emberi szempontokból, törekvését, vágyát jogossá és a kérés teljesítését szükségessé teszik.

A küzdelem már régi keletű, amelyet a görögkatolikus magyar egyházköz-ségek és köztük első helyen a debreceni egyházköz-ség, élén a kiváló esperesével, Papp Jánossal, akinek munkás, fáradhatatlan tevékenysége, erős, hazafias magyar érzése tartja felszinen a kérdést, amely nemcsak a görögkatolikus magyar hívőknek, de a magyar nemzeti eszmének is fontos és nagyjelentőségű kérdése.

Egyenesen bűn és mulasztás volt eddig a magyar kormányhatalom részéről, hogy ezt a kérdést meg nem oldotta és nem vitte teljesebbé a magyar hívők vágyát görögkatolikus magyar püspökség és a magyar liturgikus nyelv engedélyezése iránt. Igaz, hogy a vágy teljesedése előtt hatalmas akadályok feküdtek, amelyeket személyi, hatalmi és nemzetiségi érdekek gördítettek a teljesülés elé. A görögkatolikus magyar egyháznak pedig nem volt szószólójuk sem a parlamentben, sem a kormánynál, sem Rómában. Szabó Jenő főrendiházi tag, a kiváló vasuti szakiró volt az egyetlen ember, aki a görögkatolikus magyarok jogos kívánságaiért sikra szállott és tollal, szóval, óriási anyagi áldozatokkal küzdött, harcolt és küzd, harcol ma is a két nagy eszme diadaláért: a görögkatolikus magyar liturgiáért és a görögkatolikus magyar püspökségért. A küzdelemnek eddig csupán egy miniszteri nyilatkozat volt az eredménye, amelyet Zichy János gróf kultuszminiszter tett s amely végre biztató reményt nyújtott. Ez a nyilatkozat és ez a reménység adta meg a lökést arra, hogy a debreceni hazafias egyház köz-ség a király elé menjen kérésével.

A debreceni görögkatolikus magyar egyházköz-ség felségfolyamodványa bőven kifejti az okokat, amelyek kérését támogatják. A kérés azonban csak arra terjed ki, hogy a felség, mint legfelsőbb kegyur, a magyar püspökséget létesítse és pedig Debreczen székhellyel. Itt most csak azokra az állapotokra akarunk rámutatni, amelyben a görögkatolikus magyarok vannak s a mely állapot nemzetiségi szempontból is tűrhetetlen, de abból a szempontból, hogy a magyar nyelv Magyarországon kevesebb méltánylásban részesüljön, mint ugyanitt a szláv, vagy román nyelv.

Róma ugyanis megengedte az oláhoknak és egyéb nemzetiségeknek, hogy istentiszteletüket a vulgaris, tehát az életben használt nyelven tarthassák meg. Így azután az oláhok oláhu, a szlávok szláv nyelveken tartják meg az istentiszteleteket. Magyarországon azonban igen sok ama hitközségeknek a száma, amelyeknek hívei semmi

más nyelven nem tudnak, csak magyarul, nagyon sok hitközség híveinél csupán azért maradt meg az oláh nyelv a közéletben is, mert templomuk és papjuk oláh. Így van például több szatmári és bihari egyházköz-magyarul, szívesen is beszélne magyarul, de a pap és a templom oda köti az oláh nyelvhez. Sok helyen a felvilágosodott, okos papok belátják ennek helytelenségét s magyar nyelven miséznek, csakis az átlényegülés szavait mondják ósláv nyelven. Így van ez például Makón, ahol szintén szláv nyelven tartották sokáig az istentiszteleteket a tözsgyökeres magyar hívek előtt. Ezek végre is megunták, hogy előtűk teljesen érthetetlen nyelven tartott istentiszteleteken vegyenek aktív részt s kijelentették, hogy a mennyiben nem lesz az istentisztelet nyelve magyar, kilépnek az egyházmegyéből. Ettől fogva magyar az istentisztelet nyelve s a hívek ez elhatározásáért valóságos ovációkat rendeztek a papjuknak.

A debreceni görögkatolikus egyházköz-ség most a felségtől csak magyar püspökség alapítását kéri. Ennek oka pedig az, hogy a liturgia nyelvének megváltoztatása a pápa joga. A pápánál azonban nincsen közbenjárója az egyháznak, hogy kérésének teljesítését ott sürgesse. Szabó Jenő ugyanis még 1900-ban a saját költségén egy ötszáz tagú küldöttséget vezetett a pápa elé s ugyadták át a magyar görögkatolikus liturgia megadására vonatkozó memorandumot. De azóta döntés nem történt. Ha azonban meg van a görögkatolikus magyar egyházmegye és magyar püspök, meg van a közbenjáró, aki Rómában személyes közbenjárásával, az okoknak megmagyarázásával s az osztrák-magyar vatikáni nagykövet közbejövő segítségével megértetheti és kivívhatja a bibornoki testületnél a kérés jogosságát és a teljesítés szükségességét.

Az egyházköz-ségi közgyűlés.

Ezt a ritka akciót bizonyára hatalmas lépéssel vitte előre a debreceni görögkatolikus egyházköz-ségnek vasárnapi közgyűlése, amelyet Papp János esperes elnöklete alatt délelőtt tíz órakor tartottak meg a görögkatolikus iskola emeleti tantermében. A közgyűlésen rendkívül nagy számban jelentek meg az egyháztanács tagjai és az adót fizető hívők is.

Papp János esperes elnök megnyitójában jelezte a közgyűlés rendkívül fontos voltát, hangsúlyozván, hogy olyan nagy jelentőségű kérdésben kell határozni az egyháznak, mint az önálló görögkatolikus magyar püspökség ügye, a magyar liturgia kérdés és a naptáregyesítés problémája. Nagy elismerés hangján emlékezett meg Szabó Jenő főrendiházi tagnak nemes munkásságáról és Zichy János gróf vallás és közoktatásügyi miniszternek a görögkatolikusok jogos igényei iránt tanúsított jóindulatáról, arra mutatott rá, hogy a debreceni egyház az, amely legjobban tudja, mit jelent a külön egyházmegye, a magyar liturgia, a naptáregyesítés. Tudja, hogy e kérdésekben teljes egyetértés van az egyházköz-ség tagjai között. Indítványozza tehát, hogy Szabó Jenő főrendiházi tagnak buzgó közbenjárásáért, Zichy János gróf kultuszminiszternek biztató, reményt adó nyilatkozatáért szavazzon a közgyűlés köszönetet, ő felségéhez pedig felségfolyamodványt küldjön a magyar püspökség felállítása érdekében.

A közgyűlés nagy lelkesedéssel egyhanguan fogadta el a javaslatot.

A felségfolyamodvány.

Papp János esperes ezután felolvasta a királyhoz intézendő felségfolyamodványt, amely így hangzik:

*Felséges Császár és Apostoli Király!
Legkegyelmesebb Uruk!*

Debreceni gör. kath. magyar egyházköz-
ség nevében és képviselőjében a legmélyebb
alattvalói hódolattal megjelenvén Felséged
legmagasabb színe előtt, alázattal esede-
zünk: mint a magyarországi katolikus
egyház legfőbb kegyura, kegyeskedjék a
gör. katolikus magyar egyházközségek
számára egy külön önálló püspöki egyház-
megyét alapítani és annak székhelyül Deb-
recen szab. kir. várost kijelölni.

Legalázatosabb kérésünk indokolására
bátorkodunk a következőket előadni:

1. Felséged dicső elődjének és közvetlen
Felségednek kegyuri bölcs intézkedései foly-
tán Magyarországon a görög szertartást
követő minden népcsalád, ruthének, románok,
szerbek, úgy a katolikus egyházzal
egyesültek, mint a nem egyesültek, saját
külön, önálló egyházmegyék és érseki tar-
tományokban élnek és fejlődnek. Egyedül
mi gör. kath. magyarok vagyunk minden
önálló egyházi szervezet nélkül a külön-
böző népcsaládok egyházmegyéiben szét-
törölve és így a fejlődés és haladás alap-
feltétele, a külön egyházi szervezet sincsen
számunkra megadva.

2. A most említett eltagoltság hozza ma-
gával, hogy a megnevezett népcsaládok
egyházi szervezetei, melyeknek a lelki-
ben mi is alá vagyunk rendelve, a mi ma-
gyarságunkra, különleges viszonyainkra,
magyar isteni tiszteletünkre sem a klerus-
nevelésénél, sem a kántorok képzésénél te-
kintettel nincsenek, ami miatt istenitiszte-
letünk az egyes lelkészek és éneklések egyé-
ni hajlama és felfogása szerint változik ter-
jedelmében és berendezésében és az egyön-
tettséget sajnosan nélkülözi.

3. Az imakönyvek és ájtatossági nyomtat-
ványok, amelyeket isteni tiszteletünkben
használunk, egyes buzgó lelkészek magán
munkálatai. Felettes egyházi hatóságaink
a liturgikus egyházi irodalom magyar szö-
vegének végleges megállapítása tekintet-
ben mindaddig minden tevéleges intézkedé-
stől tartózkodtak.

4. Ez az oka aztán annak is, hogy telje-
sen magyar hitközségekben, melynek hívei
a magyar nyelven kívül mást nem értenek,
ruthén, vagy román nyelvű az istentisztelet,
ami végeredményében azt okozza, hogy a
hívek a hitélet romlására saját templomuk-
tól teljesen elidegenednek.

5. A görög kath. magyar egyházköz-
ség hitéletének eme szabályozást nélkülöz-
helyzete aggodalmas, mert egyházköz-
ségek fejlett és rendezett más vallásu ma-
gyar felekezetek közé vannak beékelve. Ha
mi még továbbra is viszonyainknak meg-
felelő és magyar nemzeti mivoltunkat el-
ismerő egyházi intézmények nélkül volnánk
kénytelenek maradni, kétségtelenül bekövet-
keznek, hogy az említett felekezetek impo-
náló társadalmi és anyagi fölényei megin-
gatnák híveink hitűségét és bomlasztólag
hatnának egyházközsegeinkre.

Mindezen nagy és hitéletünkre végzetes-
nek mutatkozó hátrányokat csak saját kül-
lön, önálló és a mi számunkra alapított egy-
házi szervezet tudná megszüntetni. Azért
bizalommal emeljük esdő szavunkat Fel-
séged atyai szívéhez és a legalázatosabban
kérjük Felségedet: kegyeskedjék a görög
katolikus magyar egyházközségeknek külön
püspöki egyházmegyében egyesíteni.

Legyen szabad továbbá a Felséged legma-
gasabb figyelmét már most felhívunk ama
tényre, hogy a legalázatosabban kérelme-
zett külön önálló magyar gör. kath. püs-
pökség legalkalmasabban városunkban vol-
na elhelyezhető.

Debrecen szab. kir. várost ajánlja ugyanis
először szinmagyar voltán kívül kifejtett
nagyvárosias jellege, melynél fogva legmél-
több székhelye volna az alapítandó magyar
püspökségnek; másodsor ama körülmény,
miszerint a gör. kath. magyarság által la-

kott összes vidékekről leginkább megköze-
líthető s így az ujonnan kijelölendő egyház-
megye gócpontjának legalkalmasabb, és
harmadszor ajánlja példátlan bőkezűsége és
áldozatkészsége, mellyel csak nemrég
szervezett egyházunkat is fejedelmi módon
támogatta s melynél fogva az alapítandó
püspökség részére szükséges épületek fel-
állítására érdekében bizonyára a legnagyobb
áldozatokra volna hajlandó, mely épületek
közül a székesegyháznak is méltán beillő
gyönyörű, bizánci-román stílusú hatalmas
templom készen is van.

Legalázatosabb kérelmünket megújítva
alattvalói hódolattal és törhetlen iobbágyi
hűséggel vagyunk.

a munkácsi egyházmegyében, Hajdúvár-
megyében, a debreceni görög katolikus
egyházközség 1911. évi augusztus hó 21-ik
napján tartott egyházközségi közgyűlés ha-
tározatából és képviselőjében.

Császár és Apostoli Királyi Felségednek
legalázatosabb jobbágyai:

Papp János,

t. esperes-lelkész, egyházi elnök.

Kerekes Géza,

világi elnök.

Stéfán László,

főgondnok.

Kubek György,

egyházi tanácsnok.

Plesa Ferenc,

egyházközségi jegyző.

A felségfolyamodvány külzete: „Ő Csá-
szári és Apostoli Királyi Felsége I. Ferenc
József Ausztria Császára és Magyarország
Apostoli Királya legkegyelmesebb Urukhoz
intézet legalázatosabb kérvénye a debreceni
gör. kath. magyar egyházközségnek, egy új,
önálló gör. kath. magyar püspöki egyházme-
gye alapítása és a püspöki székhelynek Debre-
cen szab. kir. városba helyezése érdekében.

A közgyűlés nagy lelkesedéssel egyhan-
guan magáévá tette az előterjesztéseket és
elfogadta a felségfolyamodvány szövegét s
kimondta, hogy az sürgősen a király elé ter-
jesztik fel.

Papp János esperes munkatársunk előtt
teljes bizalommal és reménységgel nyilatko-
zott a kérés sorsára vonatkozóan és azt
mondta, hogy meggyőződése szerint a célhoz
vezető uton e kérelemmel nagy kilépést tettek.

Beöthy László dr. választói között.

A hosszupályi választókerület ünnepe.

A legutolsó bihari megyebizottsági tag-
választásokon a szomszédos Hosszupályi,
Monostorpályi, Hajdubagos és Sáránd köz-
ségekben alakult kör Beöthy László dr. or-
szággyűlési képviselőt választotta meg Bi-
haryvármegye törvényhatósági bizottsági tag-
jává nagy lelkesedéssel és szinte egyhan-
guan.

A nagy szeretetben álló képviselő,
Beöthy László dr., hogy választóinak a biz-
almát meköszönje, e hó 20-án, a négy köz-
ség közönségét a kör székhelyén, Hosszu-
pályiban megvendégelte. A négy község vá-
lasztó közönsége majdnem teljes számban
meg is jelent a vendégségen, de velük együtt
együttal megjelentek az egész választókerü-
let minden községéből számosan és felhasz-
nálták az alkalmat, hogy igazán szeretett
képviselőjüket üdvözöljék. Az ebédhez mint-
egy ötszáz választó gyűlt össze, akik között
igen sokan voltak olyanok, akik annakide-
jén Beöthy László dr. ellen szavaztak és
most az immár megszeretett képviselőt lel-
kesen ünnepelték.

Mint vendég, megjelentek még Már-
kus László dr., a margittai kerület ország-
gyűlési képviselője, Fráter Barnabás Bihar-
vármegye alispánja, Balázsházy Iván, a de-
recskei és Kovásznay Marcell székelyhídi
főszolgabíró és még számosan.

A hosszupályi határszélen nagy kocsi-

sor várta Beöthy László dr. Itt a hosszupá-
lyi községi főbíró üdvözölte meleg szavak-
kal, bent a községben pedig Bernáth István
fogadta lelkes beszéddel, amit Beöthy László
dr. szép szavakkal köszönt meg.

A fogadtatás után ebédhez ültek, amely-
nél számosan szólaltak fel és lelkesen tün-
tettek a szeretett és tisztelt képviselőjük mel-
lett. Beöthy László dr. pedig, aki azért, mert
választását megpeticionálták, addig, míg ez
be nem fejeződik, nem megy a kerületébe,
most felhasználta az alkalmat és noha nem
mint országgyűlési képviselő jelent meg ép-
pen a fentemlített okból, hanem mint tör-
vényhatósági bizottsági tag, mégis tekin-
tetlenül az olyan szép számmal megjelent vá-
lasztókra, beszámolót is tartott, előadva a
kormány, illetve a munkapárt eddigi működé-
sét.

A közönség óriási, szünni nem akaró
lelkedéssel fogadta a beszédet és tünte-
tett képviselője mellett.

Az emelkedett hangulatu mulatság es-
tig tartott, amikor Beöthy László dr. elbu-
csuzva az öt ünneplő közönségtől, Buda-
pestre utazott.

Fényes Samu és a
Zsilinszky fiuk.

Az Achim-per epilógusa.

A szerencsétlen Achim-ügy most me-
gint felújul. A két Zsilinszky-fiu provokálja
Fényes Samut, aki „Az Achim-pör” és „Fö-
lebbezés a közönséghez” címek alatt röpirat-
ot adott ki a pörrel. Ebben politikai gyilkos-
sággal vádolja a Zsilinszky-fiukat, akiket
sértő kifejezések kíséretében aposztrofál.

A röpirat olvasása után ifj. Zsilinszky
Endre dr. azonnal Budapestre jött és meg-
bizta Fabricius Aladár és Kardos Géza mér-
nököket, hogy Fényes Samu dr.-tól nevében
elértéltel kérjenek.

Az ügyet már bejelentette felettes katonai
hatóságának, a 3. számú cs. és kir. huszár-
ezred parancsnokságának. Ugyancsak ma-
delelőtt Zsilinszky Gábor is megbízást adott
segédeknek, hogy Fényestől az ő nevében is
kérjenek elégtételt.

A lovagias ügy azonban alighanem nem
lesz sima lefolyású, mert ma délben értesít-
tették Zsilinszky Endre segédeit, hogy Fé-
nyes Samu ellen katonai becsületügyi eljárás
volt amelynek eredményeképpen megfosztot-
ták tartalékos tiszti rangjától.

Az idősebb Zsilinszky Endre dr. az Achim-
pör kulisszatitkairól a következő szenzá-
ciós nyilatkozatot tette:

— A gyulai főtárgyalás előtt két nappal
— arról értesített engem Kenedi Géza dr.,
fiaim védője, hogy Achim özvegyének megbí-
zásából igen különös ajánlatot tett neki va-
laki. Az illető kijelentette, hogy abban az eset-
ben, ha Zsilinszky nagyobb összeget kifizet
Achimnének, ez nem képviselteti magát a tár-
gyaláson és ezzel a védelem kezére járnak.
Én, bármennyire is aggódtam fiaimért, ezt az
ajánlatot undorral visszautasítottam.

— Nem tudja Zsilinszky ur, hogy ki járt
Achimné megbízásából Kenedinél?

— Nem. Ezt Kenedi még nekem sem
árulta el.

Ezekre vonatkozólag megkérdezte Fé-
nyes Samu dr., a ki így nyilatkozott:

— Én a röpiratot ügyvédi kötelességem-
ből kifolyólag irtam és azért is, mert vélemé-
nyem szerint igazságügyi botrány történt ez
ügyben. Végül mert azt hiszem, hogy a vád
hatóságot is mulasztás terheli. Ezért köteles-
ségemnek tartottam a közönség elé terjeszteni
a per tárgyilagossá leírását.

E munkáért mindenféle sajtójogi felelős-
séget vállalok és magam kérem az igazság-
ügyminisztert, hogy adja meg a felhatalmaz-
ást az ügyésznek ellenem való sajtóper meg-
indítására. Természetesen mindenkinek vád-
jával szembenézek, de lovagias ténre tereltet-
ni a dolgot a magam részéről nem engedem.
Igazán felháborító, hogy emberek, a kik gyil-
kosság vádjá alatt állanak még most is, a
per anyagának kritikai ismertetéséért lovagias

eljárás indítanak. A lovagias elégtételadási képességemre vonatkozólag tett kifogásokra az az észrevételem, hogy én a becsületet és általában az erkölcsi értékeket másképp mérlelem mint azok az emberek, a kik saját házában agyonverték a védtelen Achimot és a kik nem ügyész gyilkossági vádjáért sértődtek meg, hanem az én röpiratomért. Az ellem tizennégy esztendővel lefolytatott katonai eljárás iratai a Göröcsöni Dénes elleni sajtóperemben jelenleg a királyi táblán fekszenek, azokat mindenki elolvashatja, itéletet alkothat necmsak emez, hanem az összes elemem felhozott vádakról és rágalmakról.

HIREK.

— **Szávay Gyula obstrukció-ellenes szavazata.** Szávay Gyula ma Budapestről hozzánk intézett levelében a következő sorok közlésére kér föl bennünket:

A mai fővárosi lapokban különféle módon megírva olvasom, hogy Debrecen város közgyűlésének obstrukció-ellenes határozathozatala alkalmával vitássá vált a szavazatom s az obstrukció pártolójánál fölháborodást is keltett.

A tény ez. Törvényhatóságoknál a névszerinti szavazások a névsor felolvasási rendjében történnék. Debrecen városánál azon gyakorlatot találtam meghonosulva, hogy a szavazatok (a később érkezőktől) a névsorolvasás után is elfogadják. A tegnapi közgyűlés alkalmával sürgősen el kellvén utaznom, a második névszerinti szavazást nem tudtam bevárni. Szomszédaim, veterán bizottsági tagok, figyelmeztettek, hogy eltérés a névsorolvasási rendtől nemcsak utólag, hanem előzőleg is lehetséges és szokásos. Jóhiszeműleg és tisztelttel jelentkeztem, hogy ma lehet, ne kelljen bevárnom az Sz. betűt, szavazhassak le előbb. Nevemet felolvasták, leszavaztam és eltávoztam. Ma olvasom a lapokból, hogy ez az obstrukció pártjánál felháborodást keltett s az elnöklő főispán a szavazás lezárásával az én szavazatomat érvénytelenítette.

Az elmondottakból világos, de külön is kijelentem, hogy távol állt tőlem a felháborítás szándéka, vagy a közgyűlés megsértése s eljárásom egyedüli indító oka az volt, hogy a fél 5 órai gyorsvonattal elutazhassam.

Azt, hogy az elnöklő főispán szavazatomat megsemmisítette, tisztelettel tudomásul veszem, sőt a büntetést a magam részéről megtoldom azzal, hogy a legközelebbi névszerinti szavazásnál — expiálásul — utolsónak fogok szavazni.

S z á v a y G y u l a.

— **A debreceni presbiterium Baltazár püspöknél.** A debreceni presbiterium holnap, e hó 23-án szerdán délelőtt nagy üdvözlő küldöttséggel keresi fel Baltazár Dezső dr. püspököt Hajduböszörményben és ez alkalommal fogja tudomására adni az egyházközösségek határozatát, amellyel debreceni lelkésszé választották. A küldöttségben részt vesznek K. Tóth Kálmán lelkész vezetése alatt Kovács József polgármester, főgondnok, Csóka Samu, Pénczés Sándor, Erdős József, dr. Mike Ferenc, Zong János, Bacsó Dezső dr., Kertész Imre, Szathmáry Ferenc, Török Péter, Kertész János, Márton Imre, Márton Kálmán, Biczó Gyula, Sinka Sándor, Szele György, Kardos László, Móricz Ferenc.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Ma délután négy órakor Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt hitelesítő közgyűlés volt a városházán. A közgyűlésen a tegnapi közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették.

— **Debreceniek a székely kongresszuson.** Tordáról táviratozzák: A székely kongresszust 400 vendég jelenlétében ma nyitotta meg Deák Lajos elnök. Jelen voltak Kós Mihály miniszteri tanácsos, Betegh Miklós főispán, Benedek Elek író és még igen sokan. A debreceni negyven tagú küldöttséget Székely Ferenc felmérési felügyelő, szövetségi alelnök vezette. Az elnöki megnyitó után fölolvasták Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter üdvözlő sür-

gönyét, majd üdvözölték a bukaresti magyarok negyven tagú küldöttségét, végül Vertán Endre és Ugron Gábor beszédet tartott. — Délben banquet volt.

— **Elmaradnak a katonai szemlék.** — A honvédelmi miniszter tegnap értesítette Debrecen város polgármesterét és Hajdúvármegye alispánját, hogy úgy a honvédség, mint a cs. és kir. közös hadsereg nem tényleges állományu legénységének szokásos ellenőrzési szemléje ez évben elmarad. A tartalékos tisztek és hadapród tiszthelyettesek bemutatkozása azonban ebben az évben is kötelező marad.

— **Az angol vasutas-sztrájk utóhullámal.** Londonból táviratozzák: A vasutassztrájkokról a következő jelentések szólnak: Hullban a vasutasok elvetették a North Eastern társaság javaslatát. A sztrájk ily módon tovább tart. Leedsben a társaság javaslatát kedvezően fogadták. A munkát előreláthatólag ma ismét megkezdik. New Castle on Thwneben a sztrájkolók csak azon feltétel alatt akarnak ismét munkába állni, ha könnyitenek a helyzetükön. Darlingtonban elhatározták a sztrájk befejezését, ha a többi központ ezt helyesli. Sheffieldben a helyi sztrájkbizottság elhatározta, hogy a Midland-vasutnál uralkodó helyzetre való tekintettel ismét proklamálja az általános sztrájkot.

London, augusztus 22. Liverpoolban tegnap késő este a sztrájk befejezése elé új akadályok gördültek, a mert sztrájkbizottság kijelentette, hogy a szállítómunkások egyetlen csoportja sem fogja a munkát ma ismét fölvenni. A munka újból való megkezdését ezért bizonytalan időre elhalasztották, főleg a közúti vasut újbóli üzembeállításának nehézségei miatt. Newportból (Monmouth grófság) jelentik, hogy Tredegarban, Ebb Valeban és Rhymneyben komoly zavargások voltak, melyeknek a bányamunkások körében uralkodó elégedetlenség a magva. A rendőrség melyet a tüntetők hajítófegyverekkel fogadtak, botját használta. A rendet csak katonacsapatok érkezése után lehetett ismét helyreállítani.

— **A berettyóújfalui szolgabíró balesete.** Baranyi Tibor berettyóújfalui szolgabíró tegnap súlyos baleset érte. A fegyverét benzinnel tisztogatta, a benzint munkaközben meggyuladt s belekapott a szolgabíró kezébe. A kiabálásra berohantak a szobába és sikerült is nekik a tüzet gyorsan eloltani. A szolgabíró azonban a kezét erősen összeégette. Telefon útján értesítették Baranyi Tibor balesetéről sógorát, Orley György dr. nagyváadi közjegyzőt, aki az esteli órákban autóbilon utazott Berettyóújfaluba Móricz Ernő dr. főorvossal, aki bekötözte az égési sebeket. Remélhető, hogy a súlyos baleset nem teszi a szolgabíró kezét munkaképtelenné.

— **Miniszteri jóváhagyás.** A belügyminiszter jóváhagyta a közgyűlés ama határozatát, amelyben kimondta, hogy a népszámlálás költségeire utólag még 3000 koronát szavaz meg.

— **Tisza István debreceni osztálytársa.** A napokban sokat irtak a lapok Tisza István gróf pöstyéni üdüléséről és ezzel kapcsolatosan elbeszéltek azt a kedves epizódot, hogy Tisza István felismerte Bihari Dezső államvasúti főellenőrből egy régi iskolatársát és lelkes barátsággal üdvözölte.

Egy újságíró meginterjúvolta Bihari Dezsőt, aki Tisza István gróf barátságáról ezeket mondta:

— Együtt jártunk a debreceni kollégiumba, ahol a legjobb barátságban éltünk. Együtt tanultunk, együtt voltunk mindig s diákcsinyjeinket is együttesen követtük el. Aztán, hogy kijártuk a debreceni iskolát, utjaink szétváltak s nem igen találkoztunk. Ő gróf és Magyarország miniszterelnöke lett, én pedig vasúti főellenőr. Természetes, hogy ilyen helyzetben nem szőttük tovább a gyermekkori barátság szines szálait és hosszú idők múltán tavaly találkoztunk először itt Pöstyén fürdőben. Én persze érthető okokból — mivelhogy nem vagyok sem stréber, sem tolakodó — nem kerestem az ismeretség följújtását, de egyszer Tisza István véletlenül megpillantott és azonnal megismert. A legőszintébb öröm kifejezésével üd-

vözölt s azon naptól kezdve minden szerény visszahuzódásom dacára állandó meleg barátságával tüntet ki. Családostul meglátogattott, amit viszonznunk kellett és az egész nyáron így folytattuk.

Ennek a baráti viszonynak a felújítása ismétlődött meg az idén. Én a magam részéről, anélkül, hogy büszkélkednék, végtelenül örülök régi diákbarátom, Tisza István gróf baráti érzelmeinek.

Láthatjuk tehát, hogy Tisza István gróf, akit annyira szeretnek gőgös oligarchának föltüntetni, a magánéletben igen kedves, barátságos ember, aki szívesen keresi és föltalálja magát egy egyszerű vasúti tisztviselő barátjának társaságában.

— **A szekerészörmester vagdalkozik.** Temesvárról írják: Reidl Valentin temesvári szekerészörmester rosszul bánt a feleségével, aki elhagyta és két gyermekével Vojtek községbe költözött. Az örmester többször kérte a feleségét, térjen hozzá vissza, azonban az asszony nem hajtott a kérésre. Vasárnap ismét megjelent a községben Reidl örmester, állítólag azért, hogy a feleségét erőszakkal is hazavigye. A faluban híre járt, hogy az örmester még megöli feleségét és két gyermekét; az állomáson ezért Veigh Mihály vasúti őrfő akarta tartóztatni az örmestert addig, amíg ennek feleségét a férj megérkezéséről értesítik. — Ekkor Reidl örmester dühében a vasúti őrfőre támadt és kardjával összekaszabolta, majd a buzaföldeken keresztül elmenekült. A csendőrségnek hétfőn reggelre sikerült elfogni a gyilkos örmestert, kit átadtak a katonai hatóságnak.

— **A fiumei kolera.** Fiuméből táviratozzák, hogy az elmúlt éjszaka ott két újabb kolera-gyanús eset történt. Éjjel két órakor a Piazza Kobler-on összeesett Sepp Antal negyvenéves ausztriai munkás. Két nappal ezelőtt érkezett Trieszből. Minthogy kolera-gyanús jelek mutatkoztak rajta, a rendőrorvos bevittette a járványkórházba és a teret fertőtlenítette. A beteg váladékát elküldötték a bakteriológiai intézetbe, ahol most vizsgálják. — Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Frank Ödön dr. közegészségügyi főfelügyelő a belügyminiszterium közegészségügyi osztályának vezetője ma így nyilatkozott a fiumei helyzetről:

— Konstatálom, hogy Fiuméből a legmegnyugtatóbb jelentések érkeznek, a melyek nek lényege az, hogy négy-öt nap óta *újabb pozitív koleraeset nem merült fel*. Tekintettel arra, hogy Fiumében az emberek és az intézmények megállják a helyüket, remélhető, hogy a nagyobb veszedelemnek már sikerült is utját állani.

— **Váltóhamisító tisztek.** Predeából jelentik: A bukaresti katonai állomásparancsnoksághoz a napokban az a följelentés érkezett a polgári bíróságtól, hogy egy huszártiszt hamisított névaláírással ellátott váltóval akart pénzhez jutni. Az állomásparancsnok azonnal megindította a vizsgálatot amelynek folyamán kiderült, hogy a 3. huszárezred Sergiescu nevű főhadnagya egy 30.000 frankos váltót meghamisított. Természetesen azonnal kiadták ellene az elfogató parancsot. A váltóhamisító Sergiescu főhadnagyot épp abban a pillanatban tartóztatták le, amidőn a fodrásznál a haját levágatta. A vizsgálat megállapította, hogy Sergiescu főhadnagy az atyja aláírását — aki nyugalmazott tábornok — és két tiszttársa aláírását hamisította meg. Tekintettel arra, hogy egész biztosan nem tudták megállapítani, vajon a két másik tiszt névaláírása is hamisítva van-e, vagy talán bűntársai Sergiescunak, a vizsgálatot ezek ellen is megindították. A tisztek egyikét, Caslanu hadnagyot, a lakásán tartóztatták le. Caslanu hadnagy bezárkózott a szobájába és inasának azt a parancsot adta, hogy abban az esetben, ha valaki keresi, mondja azt, hogy ő nincs itthon. A másik tisztet, Salet hadnagyot, ezideig még nem találták meg. Újabb jelentések szerint Sergiescu váltóhamisításáról már rég óta tudtak. Letartóztatását azért rendelték el, mivel lovát eladta és minden előkészületet meg teti arra nézve, hogy megszökjék Romániából.

— **Gyilkolt a cséplőgép.** Hajduböszörményből jelentik: Nagy Gábor munkás ittasan ment a cséplőgéphez. Egyszerre az ittasan tántorgó munkást a cséplőgép nagy kerekre elkapta s teljesen összelapította. A szerencsétlen ember azonnal meghalt.

— **Baleset a kefégyárban.** Mór Ferenc kefégyári munkásnak az egyik gép kése elkapta a jobb kezét s annak mutató ujját lemetszette. A súlyosan sebesült embert a mentők vitték a kórházba.

— **Bancsi Mária és Nagy József** angol és francia női divatterme Debrecen, Kossuth-utca 50. sz.

Régi elsörendű vászon- és fehérnemű üzlet Kardos László Kossuth-utca 9. Menyasszonyi kelengye. Férfi kelengye. Gyermekkelengye.

— **Kézimunkák** nagyon olcsón lesznek eladva, míg a vakáció tart **Krausz Gyula** üzletében, Kossuth-utca 15.

— **A híres nótakirály, Csóka Józsi** és fia teljes zenekarával naponta a **Magyar Király** kávéházban hangversenyt tart.

— **Hazai cipőraktár,** a főposta mellől Csapó-utca 12. szám alá helyeztetett át.

— **Kalapok, nyakkendők** stb. az előrehaladott idény miatt mélyen leszállított árban kaphatók. **Györfi Testvérek**nél, Debrecen, Piac-utca 30.

— **A Meteor villamos színház mai műsora.** Szenzációs nevetett bohózatok. — Gyönyörű látványos előadás a Meteor színházban. Bocskai-tér 10.

— **A Nemzeti Kávéházban** ma és mindennap elsőrangú orfeum előadás fővárosi műsorrall. Fellépnek Németh Elza énekesnő, Anna von Beer táncosnő, berlini szépség, Kuti Piroska énekesnő, szenzációs, itt először rövid vendéjátéka miss Jahada angol ének- és táncosnőnek, chikágói kreol szépség, Mary Itar előadó művésznő, Hilda Wels átváltozó táncosnő, a Bécsi Molin Rouge v. tagja, Dévai Sándor rendező, Arányi József táncoskomikus, Ernst Altschul kar-mester. Teljesen új bohózatok. Kezdeté 9 órákor. Szíves pátrfogást kér **Rosner A.** kávé.

— **Könyvelésben jártas leány,** üzletben azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM HENTES természetes ásványviz, üdít, gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vasmenedeze idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Orvosilag ajánlva. — Főlerakat

Fried D. Lajosnál fűszer és csamege kereskedésében, Debrecen, Piac-utca 72. — Telefon szám 740

TÖRVÉNYKEZÉS.

A hóhér hivatalos állása.

Sokan azt hiszik, hogy Bali Mihály állami hóhér állása nagyon jövedelmez s hogy Bali tisztviselői rangban van. E kérdésről érdekes közleményt hoz a Magyar Jogélet legutóbbi száma.

A hóhér, illetőleg a halálos ítélet végrehajtói állás sem az 1893. IV. t.-c. kiegészítő részét képező A) kimutatásban, sem pedig a törvény 21. szakasza alapján kivételt képező tisztviselői állások között fentemlítve nem lévén, világos, hogy az állami hóhér tisztviselőnek nem tekinthető.

A kérdés tehát csupán a körül forog, hogy az állami bakó az altisztek vagy szolgák kategóriájába soroztassék-e?

Az altisztek és szolgák illetményeinek szabályozásával az idézett törvény 12. szakasza foglalkozik, anélkül azonban, hogy a szolgálati ágak különbsége szerint taxatív elősorolná vagy közelebbről meghatározná kik tartoznak a szolgák, kik az altisztek közé. Ezen szakasz csupán azt mondja ki, hogy az altisztek évi 500, 450, 400, a vidéken al-

kalmazott szolgáknak pedig 350, 300, 250 forint évi fizetésük van, vagyis a hovatar-tozóságot a szolgálat jellegére való tekintet nélkül az élvezett fizetési fokozathoz köti.

Miután pedig a halálos ítélet végrehajtó részére, úgy az idézett törvény harmadik melléklete, mint a folyó évi költségvetés a lakhelyre való tekintet nélkül 400 forint évi fizetést állapít meg, mely fizetés az altisztek részére megállapított legalsóbb fizetési fokozatnak felel meg, ezen állás az altiszti állások közé sorolandó.

1907. december 12-én 14.270 szám alatt kelt I. M. rendelet, illetve az ügyészségi és fogházi ügyvitelre vonatkozó állítás 17. szakasza szerint, utazás esetén a bakónak „az altisztekre nézve fennálló szabályok szerint négy korona napidíj állapítandó meg, míg a bakó két segédjének három-három korona napidíj.”

Ami a hóhér díját illeti, az a kivégzésért „egy személy után, a holttest levételével együtt, 40 korona, míg a bakó két segédjének ugyanezért a munkáért 10—10 korona jutalom jár.”

A királysértő földműves. Máriás Mihály nagyszegi földműves sehogyan sem volt megelégedve a falubeli görögkatolikus tanítóval. Haragudott rá, amiért a kisleányát valami csinyért vagy hanyagságért megdorgálta. Márciusban történt azután, hogy Máriás felkereste a tanítót a lakásán és ott szidalmazta és megveréssel fenyegette, hogy miért tanítja az ő gyermekét magyarul az iskolában. Szidalmazás közben Máriás a tanítót tolvajnak és gazembernek nevezte, majd a királyt kezdte szidni és hasonló kifejezésekkel illetni. Emiatt állott ma a debreceni törvényszék előtt, amely királysértésért Máriás Mihályt három heti fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Az olcsó cipő.** A debreceni törvényszék ma három napi fogházra ítélte D. Varga Bálintné hajdusámsoni lakost, mert ismeretlen embertől megvett egy teljesen új drága cipőt két koronáért, amelyről tudni lehetett, hogy a lopott dolog, másként oly olcsón adni nem lehetett volna.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany éremmel és oklevéllel tüntették ki

**a Fáy arczorómet
Fáy szappant
és Fáy poudert**

mint legjobb arczszépítő szer, melynek használatától minden szepől és májfolt 3 nap alatt eltűnik! Ára 1—1 korona. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszertárába
Kossuth-utca 8. (A színházmellett.)

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenvei József.**

— Miért félsz ettől a néptől Claudine? — kérdezte. — Tudod, hogy nem jönnek ide.

— De eljönnek Mme. Fenyegetőztek, hogy felgyújtják a kastélyt, mert a vezé- rüket elvitték Krakkóba.

— Ki mondta ezt neked?

— Albert ur, a rendőrbiztos. A kapi- tányt megölték ott a kapu előtt.

— Mikor vitték el az embert?

— Nem tudom, Mme, a biztos lement a gróf urat keresni. Azt mondja, azonnal el kell hagynunk a házat.

— Ne hallgass ilyen számátságokra. Ne félj semmitől. Menj le kérlek, nézd meg visz- zatért-e már Rudolf gróf.

A remegő leány elment, Ulusia pedig ott

maradt az ablaknál. Lehetséges volna, hogy Jurát Krakkóba küldte? És a nép azt hiszi, hogy ez az ő műve volt? Oh, azt nem fogja eltűrni. Érezte, hogy az óra elérkezett, hogy igazolja magát. Meg kell hogy mondja ezek- nek az örülteknek az igazat, szembeállani velök bátran, ő, aki a nagy Fülöp házában állt, az Erlachi grófok utolsó sarja.

Bátor terv volt és tetszett neki. Mikor a lány visszatért, az urnője nyugodtan, min- den felindulás nélkül öltözködött a tükror előtt. Az ő lázas kitöréseire Ulusia csak szö- tagokban válaszolt. Albert biztos visszatért. Rémes hírt hozott, mindenkinek el kell hagyni a kastélyt. Rudolf gróf úgy menekült a tömeg elől, hogy Krakkó felé lovagolt el — az életeért. Ha a rendőrök kardjaikkal nem védelmezik, megölték volna. Biztos halált jelentene a számára, ha visszatérne.

— Oh, mádám, mádám — kiáltott a meg- rémült leány — most önt keresik és meg- ölik, pedig ön sohase tett semmi rosszat az életben.

Ulusia máskor talán szívesen fogadta volna ezt a hízegő megnyilatkozást, mert tetszett neki a leány nyíltsága, de most csak annyit mondott neki, hogy ne legyen bolon- dos és ne higgyen el mindent, amit a kato- náknak mesélnek neki. Ezzel indult lefelé, hogy maga győződjék meg az ügyek állásáról.

Lenn valóságos zürzavar várta. Az iz- gatott bárónő elájult, amint azt a konven- ciók megkivánták ilyen alkalmakkor és ép- pen egy nagykezü inas legyezgette életre, mikor Ulusia odaért.

A fiatal rendőrhadnagy, aki élete koc- kázatásával jött fel a terraszról, érthetetlen parancsokat osztogatott a rendőrbiztosnak. Ezek mögött ott állt az egész szolgaszemély- zet, a szakácsok, lányok, kukták, gróomok és mások serege, fehér ábrázattal, sápadt arcok, amilyeneket Rabka sem igen látott még. És Ulusia, gyönyörű bécsi ruhájában úgy jött közéjük, mint egy királynő — né- mán, hidegen, méltóságosan.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

**Budapesten székelő
Elsőrangú Biztosító Társaság**

az ország nagyobb városiban megfelelő összekötteté- ssel rendelkező **15 tőgyndköket** továbbá **15 tőgyndkö- ségi vezetőket** (titkárokat), **kezelő tisztviselőket,** **elemi és életágazati üzletszerzőket** keres.

Ajánlatok a kor és eddigi működés megjelölésé- vel **Haasensteln és Vogler (Jaulus és Társa)** hirdé- tésai irodájába, **Budapest „Nyugdíj-jogosultság 4866”** jelű levelet küldendők.

Feltétlenül diszkrét biztosítattik.

Terménytözsde

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1911. aug. 22.

Készáru 10.15 olcsóbb.

1911. októberi buza . . .	11.67	—
1912. apr. buza . . .	11.83	—
1911. októberi rozs . . .	9.66	—
1911. októberi zab . . .	9.61	—
1911. májusi zab . . .	8.90	—
1912. máj. tengeri . . .	8.09	—
1911. aug. tengeri . . .	8.25	—
1912. szept. tengeri . . .	8.28	—
1911. jul. tengeri . . .	—	—

Telefon sz. 49.

Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LÁSZLÓ DEBRECZEN

a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvény- társulat Hajdu- és Szabolcsmegyei kép- viselője.

Ajánlja : a Salgótarján, Petrozsény, Pál- falva és Farkasvölgyi bányák darabos, koc- ka, durva, akna és aprószen ter- mékeit cséplési, szobátüzelési és ipari célokra.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillár.

Levelezés.

Mégis mozog a föld jellegére levél van a kiadóban.

Betöltendő.

Szolgák felvétetnek a Városi nyomdában.

Német elemi iskolába járó fiút Szepességen havi olcsó ellátással felveszek. Csizmár Andor fodrász Szepes-Merény

Tanuló és tanuló lány felvétetik Antalffy Ferencz könyvkötő, bördíszművesnél. Piac-utca 31. sz.

Ügyes pénztáros leány szeptember 1-ére felvétetik Friss Sándor fűszer üzletében. Ugyanott bolti szolga és tanuló felvétetik. Piac-utca 83.

A Linoleum áruházban felvétetik egy fiatal ember 18 éven felüli, rőfös szakmából vagy a ki e szakmában jártas. Ugyazintén egy elárúsító kisasszony. Jelentkezni lehet személyesen 12-től 1-ig.

Férfi és női divat cikkekben jártas segéd, ki önállóan egy üzletet vezetni tud, felvétetik. Ugyanott egy pénztárnoknő, valamint egy ügyes elárúsító is. Czim a kiadóhivatalban.

Egy géppaló felvétetik a Műjégyár részvénytársaságnál, Salétrom-u. 30.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Nyomdász tanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-u. 49.

Adás-vétel

Teseni és Hungária tea vaj, uradalmi írósvaj, naponta friss érczésű, kapható Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac-u. 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2. Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Vajódi szegedi édes, nemes és rózsza paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Borszivó és nyomógép, majdnem teljesen új, egy czollos belvilággal, 18 méter hosszú gummicsővel és minden hozzávalóval, nagyobbak vétele folytan igen olcsón eladó. Czim a kiadóban.

Tankönyvek! Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók a Harmathy antiquariumában Fűvészkert-u. 14. Saját érdeke mindenkinek, hogy a könyveket már most meg vegye fenti cégnél.

Három igen szép cserépkálya eladó József kir. herceg-utca 31. alatt.

12 karu szép ebédülő lámpa eladó. Megtekinthető Piac-u. 42. sz. alatt hátul az emeleten.

Műhelybe való napfénygő lámpa eladó. Piac-utca 42. első emelet hátul.

Makkulatur papíros kapható Piac-utca 49. szám alatt az emeleten.

Naponta frissen szedett csemege szállított

állandóan raktáron tart
Marx János, Csapó-u. 18

4-5 szobás kényelmes lakást keresek.

Czim Budaházy, Arany János-u.
39. emelet.

Iskolás fiuk és leányok részére intézeti fehérneműk

zsebkendők, matrácok, paplanok,
flanell takarók, esőernyők

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszobb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

A „Gyöngyvirág Crème“

az arozkrémek gyöngye!

Szeplő, májtoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, lekörré és ládóvá teszi az arcbőrt! Sem higanyt, sem ómot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című győgszertárában,
DEBRECZEN.

Nagy raktár mindenféle használati és díszmű árukból.

Vendéglők, szállodák és nyári mulatóhelyek figyelmébe.

Legmeglelelőbb és izléses kitűnő minőségű

üveg és porcellánművek

valamint alpakka, alpakka ezüst, zinnacél vagy acél evőeszközök, lámpák, keril gyertyatartók stb.

Lám Sándornál

Debreczen, Piac-utca 5. kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Műhely áthelyezés.

Van szerencsém tisztelt megrendelőimet értesíteni, hogy lakatos műhelyemet Szalkai-u. 4. szám alól Miklós-utca 18. szám alá helyeztem át. Tisztelettel

NAGY LAJOS lakatos mester

A „Vulkán Gőztéglagyár“

a körkemenczéiben égetett téglák szállítását

1. évi szeptember hó 1-én megkezdli.

TÉGLAMEGRENDELÉSEKET

már most is elfogad az

Általános Forgalmi Bank R.-T. áruosztálya.

Telefonszám 596.

A téglagyár városi irodája: Jókai-u. 1. Telefonszám 966.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint“, mely bármely testrész izzadását megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arczsépítő szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill. Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sósborszesz, az eddigi sósborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill. A fentiek csakis a

Balázs Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címűt gyógyszerárában

Debreczen, Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.

Bámulatos olcsó árak!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Dégenfeld tér 1. szám alatt

Parti áru nagykereskedést

nyitottunk, hol mindennemű férfi és női divat cikkek, cipőket, selyem és divat blousokat, gyermek ruhákat, szőnyeget és más alkalmi cikkek b. bámulatos olcsó árakban árusítunk.

Kérve a nagyérdemű közönség pártfogását, maradtunk

teljes tisztelettel

Parti áru nagykereskedés.

A legmesszebbre menő kedvezmények.

Menyasszonyi kelengye raktár.

Épület üvegezési és kőkereskedési vállalat.

Czipők, Selyem, batás és divat blousok, gyermek ruhákban és női kosztümekben.

Szőnyegekben, férfi és női divat cikkekben.

42,975—1911. V.

Hirdetmény.

Mindazok a személyek, kik az 1911. évi szeptember hó 1-ső napján a szabad forgalomba már átment, vagyis az 1899. évi XX. t.-cz. szerinti szeszadóval és az 1899. évi XXIV. t.-cz. szerinti szeszadó pótlékkal is már megadóztatott olyan égetett szesz folyadékok készletével bírnak, mely összesen 10, illetőleg 5 liternél több alkoholt tartalmaz, az 1911. évi XIV. t.-cz. 8. §-ának második bekezdése értelmében kötelesek legkésőbb az 1911. évi szeptember hó 3-ik napjáig a folyadék mennyiségét és annak alkoholtartalmát, valamint azon községet és helyiséget, melyben az a folyadék tartatik, az illető készletek tartási helyére nézve illetékes pénzügyőri szakasznál írásban két példányban bejelenteni, tekintet nélkül arra, hogy ezek a készletek saját vagy idegen helyiségekben vannak-e elhelyezve.

Ha az égetett szesz folyadékok összes készlete az 1899. évi XXV. t.-czikk szerinti elárúsításra vagy kimérésre jogosultsággal bíró személyek birtokában 10 liter, más háztartásokban pedig a családfelelős birtokában 5 liter tiszta alkoholt meg nem halad, azt nem kell bejelenteni. Minden más esetben a szabadforgalomba már átment összes készlet, ide értve a pótdadó alá nem eső 10, illetve 5 liternyi mennyiséget is, bejelentendő.

A kis tartályokban levő illatszerek, ha súlyok 1 kilogrammnál nem tesz többet, nem esnek a bejelentés kötelezettsége alá.

A bejelentések az előírt minta szerint szerkesztendők. A bejelentéshez szükséges űrlapok az előállítási költségek megtérítése mellett minden pénzügyőri szakasznál és Budapesten a fogyasztási adóhivataloknál is kaphatók.

A készletek bejelentése és a készletek után esedékes pótdadónak befizetése a birtokosnak képezi kötelezettségét.

Az egy ugyanazon fél birtokában ugyanabban a községben (városban), habár különböző helyiségekben levő folyadékok egy bejelentésbe foglalhatók, de az ugyanazon fél birtokában különböző községekben (városokban) levő égetett szesz folyadékokról községenként külön-külön bejelentések teendők.

Zárt palaczkokban levő égetett szesz folyadékoknál, továbbá likőröknél, vagyis olyan égetett szesz folyadékoknál, melyeknél a cukortartalom egy hektoliter folyadékban legalább 10 kilogrammot tesz, valamint édesített pálinkáknál, vagyis olyan égetett szesz folyadékoknál, melyeknél a cukortartalom egy hektoliter folyadékban egy kilogrammot meghalad, de 10 kilogrammnál csekélyebb, az alkoholtartalmat nem kell bejelenteni. A pótdadó alá eső bárminő esszenciáknál, illatszereknél, kozmetikus cikkeknek, gyógyszereknek és gyógyászati készítményeknek, azok alkoholtartalmának bejelentése szintén mellőzhető.

Midőn a bejelentés kötelezettsége alá eső égetett szesz folyadékok az 1911. évi szeptember hó három első napján szállítás alatt állanak, a nélkül, hogy már bejelentve és pótdadóval megadóztatva lennének, a bejelentés megtétele és a pótdadó befizetése az áru átvevőjének képezi kötelezettségét, ki a bejelentést a szesz megérkezésétől számítva legkésőbb 48 óra alatt megtenni köteles.

Ha az 1911. évi szeptember hó 1-én meglevő égetett szesz folyadékok készletének a fentiek szerinti bejelentése, illetőleg az 1911. évi szeptember hó három első napján szállítás alatt volt égetett szesz folyadéknak a szesz megérkezésétől számított 48 óra alatti bejelentése elmulasztatik, vagy ha a bejelentett alkohommennyiség 10 százalékkal csekélyebb annál a mennyiségnél, mely a hivatalos felvételnél megállapított: az 1908. évi XXVIII. t.-cz. 121. §-a értelmében az így megrövidített, vagy a megrövidítés veszélyének kitétt pótdadó 4-szeres összegétől annak 8-szoros összegéig terjedhető pénzbüntetés alkalmazatik.

A bejelentésben foglalt másnemű valótlanságok, melyek nem az alkohol mennyiségére vonatkoznak, 10 K-tól 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel fenytettek.

Azok az alkohommennyiségek, melyek a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok, illetőleg Bosznia vagy Hercegovina területéről az 1894. évi XV. t.-czikk, illetőleg az ezt módosító 1899. évi XVII. t.-cz. szerinti szabályszerű eljárás mellett még az 1911. évi szeptember hó 1-ső napját megelőző időben utaltattak át a magyar szent korona országainak területére, ide azonban csak folyó évi szeptember hó 1-ső napján vagy azután érkeznek be, a most hivatkozott törvényekben körülírt eljárás kivül további bejelentési kötelezettség alá nem esnek.

M. kir. Pénzügyigazgatóság.

Debreczen, 1911. augusztus hó.

Nagy József,

kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató-helyettes.